

Příloha k protokolu o SZZ č.

Jméno: **Iveta Procházková**

Vysoká škola: **PF JU v Č. Budějovicích,**
Katedra českého jazyka a literatury

Obor: **ČJL-NJ se zaměřením na vzdělávání**

Datum odevzdání posudku: 12. 8. 2014

Recenzent: Mgr. David Skalický, Ph.D.

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Recepce díla Ferdinanda de Saussura v literárněvědném myšlení Pražského lingvistického kroužku

.....
(téma)

Předložená bakalářská práce se zaměřuje na lingvistiku Ferdinanda de Saussura a způsob, jímž rezonuje v literárněvědných úvahách Romana Jakobsona a Jana Mukařovského. Autorka práce neusiluje o co nejúplnější zmapování odkazů na dílo F. de Saussura v textech zmíněných autorů, ale o pochopení a výklad souvislostí klíčových estetických pojmů a konceptů Pražské školy a de Saussurovy lingvistiky. Svou práci tak i při podstatném omezení textů, které v ní mají reprezentovat literárněvědné myšlení PLK, rozvrhuje poměrně náročným způsobem, který předpokládá jak dobrou znalost de Saussurova *Kurzu obecné lingvistiky*, tak díla Jakobsonova a především Mukařovského.

První část práce, soustředěnou na lingvistiku F. de Saussura, považuji za velmi zdařilou. Výklad klíčových pojmů de Saussurovy lingvistiky je přesvědčivý a koherentní, místy snad jen nadbytečně zabíhající do detailů, které jsou z hlediska tématu předložené práce irelevantní. V druhé části práce se však autorka s úkolem, který si vytyčila, vyrovnává o poznání hůře. V jejím výkladu některých ze základních pojmů a konceptů strukturální estetiky (v němž se bohužel již nedokázala vždy vyhnout nejasnostem či nepřesnostem) často buď jen marně hledám odpověď na otázku, jak se vykládané pojmy a koncepty týkají de Saussurovy lingvistiky (v případě Jakobsonovy teze o ikonickém aspektu jazykového znaku zase není jasné, jak se týká myšlení o literatuře), nebo nacházím odpověď jen neúplnou, vágní či spornou, založenou nezdědka jen na povrchní analogii. Není tomu tak ve všech případech – Mukařovského inspirace pojmy *langue/parole*, *paradigma/syntagma* či *synchronie/diachronie* jsou z předložené bakalářské práce patrné. Jakou saussurovskou inspiraci však nachází

autorka u Jakobsonovy poetické funkce a Mukařovského estetické funkce, normy a hodnoty, když jim ve své práci věnuje tak významnou pozornost? Prostá skutečnost, že „[p]odle de Saussura plní složky jazykového systému různé funkce“ (s. 36), rozhodně nemůže být chápána jako výrazná inspirace pro funkcionální založení lingvistiky a estetiky Pražské školy, stejně jako nutně není de Saussurem inspirován každý pojem, který projektuje vztah mezi entitami (viz např. sporná analogie mezi Mukařovského pojmem estetická hodnota a hodnotou jazykového znaku v pojetí de Saussurově, s. 40). Nesporné inspirační momenty či difference naopak často v práci pojmenovány nejsou – mám na mysli například de Saussurovo odmítnutí nahlížet jazyk jako nomenklaturu, které teprve dává podstatný smysl aktualizační funkci básnického jazyka, jak ji chápou strukturalisté, nebo triadický model uměleckého znaku u Mukařovského, který je pozoruhodným výrazem odlišného vztahu pražských strukturalistů k otázce reference.

Iveta Procházková si vybrala poměrně náročný způsob uchopení tématu své bakalářské práce. Prokázala v ní své porozumění dílu Ferdinanda de Saussura i klíčovými pojmy estetiky Pražské školy a prokázala také schopnost je vyložit. O recepci díla F. de Saussura v literárněvědném myšlení PLK však dokázala říci méně, než by výborná bakalářská práce říci měla.

Práci doporučuji k obhajobě.

Návrh na klasifikaci bakalářské práce: **velmi dobře**

.....
podpis recenzenta bakalářské práce

V Českých Budějovicích dne 12. 8. 2014

Stupeň klasifikace:	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------	---------	-------------	-------	-----------